

проблеми, аналіз динаміки відповідних показників та пропозиції стосовно розв'язання даної проблеми.

З метою залучення всіх студентів групи до обговорення макроекономічної проблеми, тема доповіді оголошується за тиждень до означеного семінарського заняття. Протягом одного семінарського заняття розглядаються питання, окреслені у двох або трьох доповідях. Робота доповідача оцінюється у частині «самостійна робота», а ступінь готовності групи відображається у частині «активність на семінарських заняттях». Виступ доповідача оцінюється за такими параметрами, як ступінь обґрунтування проблеми, наявність статистичного фактажу, логічність та послідовність викладення матеріалу, наявність у висновках власних пропозицій (бачення) щодо розв'язання представленої проблеми.

О. К. Чуднова, асистент кафедри обліку в бюджетних і кредитних установах та економічного аналізу

КОНТРОЛЬ ЯК СТИМУЛЮЮЧИЙ ІНСТРУМЕНТ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ»

В зв'язку з очікуваним приєднанням вищої школи України до Болонського процесу, яке буде проведене 19—20 травня 2005 р. постає необхідність модернізації системи навчального процесу в Київському національному економічному університеті. Серед положень, які розглядаються в рамках Болонської Конвенції — контроль якості освіти. Оцінка якості освіти, буде ґрунтуватися не на тривалості або змісті навчання, а на тих знаннях, уміннях та навичках, які набули випускники.

«Економічний аналіз» є базовою дисципліною для всіх економічних спеціальностей. Мета курсу — отримання студентами теоретичних знань та набуття практичних навичок для вирішення завдань, які виникають під час здійснення економічної діяльності на підприємстві.

В сучасних умовах організації навчального процесу актуальним є питання, як зробити систему контролю стимулюючим інструментом у студентів до навчання. В першу чергу, необхідно зробити сприйняття всіх дисциплін студентами, як рівноцінних. Для цього потрібно ввести єдиний підсумковий вид контролю для всіх дисциплін — такий як іспит.

По-друге — необхідно гармонійно поєднувати традиційні форми організації навчальної роботи (лекції, семінарські заняття,

написання курсових робіт) з активними формами навчання («мозковим штурмом», роботою в малих групах, проведенням дидактичних ігор, індивідуальна робота з картками самоконтролю), при застосуванні яких знання набуваються в результаті розумової діяльності з вирішення проблемних задач та завдань, які ґрунтуються на матеріалах навчального курсу. Це поєднання дозволяє формувати різнобічні якості студента.

Одна із активних форм «мозковий штурм» — допомагає активізувати роботу в групі, підвищити зацікавленість до вивчення теми предмету. Завдяки використанню цього методу студенти проявляють активність, ініціативність, зібраність.

Робота в малих групах (аудиторія розподіляється на групи по 4—5 студентів) — метод, який можливо застосовувати на кожному семінарському занятті з «Економічного аналізу» для розв'язання практичних задач. Він дозволяє проявляти активність студентів в роботі за темою заняття, створює дух суперництва в колективі, дозволяє оцінити, як студенти володіють базою знань з теми, що обговорюється.

Однією з властивостей навчального процесу є значна обмеженість часу.

Тому добре було б використовувати при опитуванні студентів на семінарських заняттях відому *дидактичну гру* «Слабка ланка». Для проведення цієї гри, викладач заздалегідь готує питання трьох або чотирьох рівнів складності. Хто з студентів дає невірну відповідь — вибуває з гри, тобто втрачає можливість отримати позитивну оцінку. Такий метод підвищує стимул студентів, готуватися дома до заняття.

На заключних заняттях з курсу «Економічного аналізу» рекомендується проведення *ділової гри*, яка відображає процес засвоєння програмного матеріалу. Завдяки грі отриманні знання студенти використовують для розв'язання практичних задач та оформлення результатів аналітичної роботи.

Ще одна із форм контролю, яку необхідно застосовувати для стимулювання студентів до навчання — обов'язкове врахування при оцінці поточної успішності відвідування практичних занять. Максимальну оцінку студент може отримати лише тоді, коли він не має пропусків занять без поважних причин.

Багато часу в навчальній програмі відводиться для самостійної роботи студентів. Тому, щоб краще розкрити потенціал кожного студента, сприяти стимулюванню інтересів студентів до навчального процесу, необхідно розробляти та надавати студентам творчі завдання, прилучати до науково-дослідницької та само-

стійно-пошукової роботи, яка надасть можливість їм відчути себе фахівцем-економістом певного напрямку.

Таким чином, реалізація перелічених форм контролю, вважаю, буде сприяти стимулюванню інтересів студентів до навчання, отриманню навичок практичного використання теоретичних знань та їх впровадженню у майбутній професійній діяльності.

О. В. Чуркіна, ст. викл. кафедри іноземних мов ф-ту МЕІМ

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Відповідно до концепції модернізації освіти в Україні основне завдання вищої освіти складається з підготовки кваліфікованих фахівців відповідного рівня й профілю, конкурентоздатних на ринку праці, компетентних, відповідальних, вільно володіючих своєю професією й орієнтованих у суміжних областях діяльності, здатних до ефективної роботи зі спеціальності на рівні світових стандартів, готових до постійного професійного росту.

Однак рішення цих завдань неможливо без підвищення ролі самостійної роботи студентів над навчальним матеріалом, посилення відповідальності викладачів за розвиток навичок самостійної роботи, за стимулювання професійного росту студентів, виховання їхньої творчої активності й ініціативи. Досвід викладачів свідчить, що вивчення будь-якої програмної теми може бути продовжене в самостійній роботі студентів, що сприяє подальшому вдосконалюванню ними вмінь і навичок володіння іноземною мовою. Однак для забезпечення її результативності необхідні такі умови, як: відповідна реорганізація навчального процесу, систематичне проведення самостійної роботи, вибір методів і способів її організації, модернізація навчально-методичної документації, розробка нових дидактичних підходів для глибокого самостійного освоєння навчального матеріалу.

Одним з видів самостійної діяльності студентів є особистісні стратегії вивчення мови, під якими розуміється система способів самостійного вдосконалювання мовних навичок й умінь поза навчальним процесом. Можна виділити такі види особистісних стратегій вивчення мови, як стратегії читання (читання книг, газет, журналів, ділових й особистих листів), (сприйняття радіо- і телепередач, художніх фільмів, театральних вистав на іноземній мові), стратегії мовлення (спілкування з носіями мови при особи-